

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC434

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T804

datum uitspraak 23/07/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. C. Heerkens Thijssen, advocaat te Amsterdam,

te voldoen door:

de Congregatie van de Zusters van Onze Lieve Vrouw van Amersfoort,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerster,
bijgestaan door: mr. D.J.P.M. Vermunt, advocaat te Zaltbommel..

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 20 november 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 16 mei 2013 met zaaknummer 2012T804, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de schriftelijke beslissing van 28 september 2013, waarin verweerster te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerster ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 18 februari 2014 zijn namens de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Verzoekster, bijgestaan door mr. Heerkens Thijssen, heeft hierop geantwoord bij brief van 12 maart 2014. Verweerster is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen mr. D.J.P.M. Vermunt namens verweerster heeft gedaan bij brief van 10 april 2014.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerster heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster is begin september [jaartal] als 12-jarig meisje naar het internaat van [naam] in [plaats] gegaan. Wijlen [voornamen] [achternaam] (ook geheten zuster [naam] [naam], hierna te noemen: zuster [naam]) was als medewerkster/zuster verbonden aan het internaat. Verzoekster menstrueerde onregelmatig. In geval van menstruatie kon zij niet in bad en kon zij niet zwemmen. Op een dag werd verzoekster bij zuster [naam] op de kamer geroepen, waarna de deur werd gesloten. Zonder iets te zeggen werd verzoekster bij zuster [naam] op schoot getrokken, waarna zuster [naam] met haar handen in de onderbroek van verzoekster heeft getast. Zuster [naam] friemelde tussen de benen van verzoekster, waarbij zij de schaamstreek van verzoekster betastte. Verzoekster voelde als het ware niets meer en was niet meer betrokken bij wat haar overkwam. Elke keer als verzoekster menstrueerde en daardoor niet in bad kon of niet kon zwemmen, vond het seksueel misbruik aldus plaats. Al met al heeft het seksueel misbruik gedurende het schooljaar 1956-1957 ongeveer zeven keer plaatsgevonden. Verzoekster was bij aanvang twaalf jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel zoals bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 16 mei 2013 (zaaknummer 2012T804) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd de schriftelijke beslissing d.d. 28 september 2013, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoekster

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie zoals verwoord in de brief van 18 februari 2014 is de vermogensschade van verzoekster -in aanvulling op de onderbouwing die reeds met het aanvraagformulier was meegestuurd- nader toegelicht bij brief d.d. 12 maart 2014 van mr. Heerkens Thijssen. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoekster is door het seksueel misbruik dat haar is aangedaan, opstandig geworden. Zij zat ten tijde van het seksueel misbruik in het eerste jaar van het gymnasium op [internaat] zou overgaan naar de tweede, maar is toen van het internaat weggestuurd. Zij is weer thuis gaan wonen en naar het [school] in [plaats] gegaan. Het misbruik dat had plaatsgevonden, kon zij niet met haar ouders bespreken. Ook kon zij zich door haar innerlijke (door het misbruik veroorzaakte) onrust niet meer goed concentreren. Tevens speelde mee dat zij onbegrip en afkeuring ervoer jegens haar van haar ouders. Zij raakte in een isolement en leed aan fysieke klachten (migraine en buikpijn). In de derde en vierde klas van het gymnasium is zij blijven zitten. Zij heeft toen het gymnasium verlaten en is de [beroep] in gegaan, waarin zij zich verder (ook internationaal) heeft geschoold.

Verzoekster heeft vermogensschade geleden omdat het haar aangedane seksueel misbruik haar de mogelijkheid heeft ontnomen tot het behalen van het gymnasium en het volgen van een academische opleiding: het heeft haar beroofd van haar toekomstdroom om [beroep] te worden. Zij beschikte zonder meer over de capaciteiten om een gymnasiumopleiding succesvol af te ronden, gelet op het toelatingsexamen dat zij daarvoor had gedaan. Daarbij komt dat het in de lijn der verwachtingen lag dat zij het gymnasium en voorts een academische studie zou volgen, gelet op de academisch geschoolde familie waaruit zij voortkwam en waarin het ook voor meisjes destijds gebruikelijk was om na het gymnasium te gaan studeren. Zij is langdurig onder psychotherapeutische behandeling geweest voor onder andere het trauma van het seksueel misbruik.

Concluderend stelt verzoekster dat haar aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik. Daarom wenst zij in aanmerking te komen voor een door de Compensatiecommissie nader te bepalen schadevergoedingsbedrag.

standpunt verweerster

4.3 Verweerster heeft bij brief van 10 april 2014, opgesteld door mr. Vermunt, gereageerd en kort samengevat het volgende gesteld.

Verweerster is van oordeel dat de overgelegde bewijsstukken onvoldoende aanknopingspunten bieden om zonder gerede twijfel te kunnen vaststellen dat het seksueel misbruik één van de, laat staan de reden is geweest voor het niet gevolgd en voltooid hebben van een academische opleiding en voor het niet hebben kunnen realiseren van een loopbaan als [beroep].

Verweerster concludeert derhalve dat sprake is van seksueel misbruik dat ingedeeld zou dienen te worden in categorie 3.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoekster ter onderbouwing van de omvang van haar vermogensschade aangedragen en door verweerster bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 De Compensatiecommissie is van oordeel dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is dat verzoekster substantiële schade heeft geleden die veroorzaakt is door het haar aangedane seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat een indeling in categorie 5 -gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling- niet aan de orde kan zijn. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op grond van de volgende afweging.

4.7 Uit de overgelegde stukken blijkt dat er naast het seksueel misbruik dat verzoekster is aangedaan, ook sprake is geweest van andere negatieve factoren, die bijgedragen kunnen hebben aan het niet hebben kunnen afronden van het gymnasium, van een academische studie als [beroep] en het niet als [beroep] werkzaam hebben kunnen zijn.

Zo zijn er verzoeksters slechte herinneringen aan het strenge klimaat en de willekeurige straffen die zij op het internaat kreeg (sadisme en psychisch geweld, vermeldt verzoekster op het aanvraagformulier). De Klachtencommissie heeft daarover onder 4.3 van haar advies verklaard dat die vormen van machtsmisbruik buiten beschouwing gelaten moeten worden. Dit betekent voor de onderhavige procedure dat er geen bewijs voorhanden is op basis waarvan voor de Compensatiecommissie is af te leiden dat sprake is geweest van (psychisch/fysiek) machtsmisbruik dat plaatsvond in het kader van het seksueel misbruik. De Compensatiecommissie is immers alleen bevoegd een compensatiebedrag toe te kennen ter zake van seksueel misbruik. Indien bewijs zou zijn overgelegd waaruit zou blijken dat in het kader van dat seksueel misbruik ook sprake was geweest van fysiek en/of psychisch geweld, zou de Compensatiecommissie die omstandigheden (waar mogelijk) in haar oordeel hebben kunnen betrekken. Een ander schadeveroorzakende aspect dat -zo schrijft verzoekster- ook belemmerend is geweest in haar ontwikkeling is, is de situatie in het gezin. De weinig begripvolle en meelevende wijze waarop haar ouders haar tegemoet traden in de jaren dat zij weer thuis woonde, hun misprijzende houding jegens haar studieresultaten, het niet met haar spreken, gecombineerd met de traumatische dood van haar broertje, zijn omstandigheden die -ook indien het seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgevonden- belemmerend kunnen zijn geweest in haar ontwikkeling.

Daarbij komt dat -hoewel vast is komen te staan dat verzoekster voor het seksueel misbruik in therapeutische behandeling is geweest- ook blijkt dat er andere redenen zijn geweest voor het volgen van therapieën. Tot slot constateert de Compensatiecommissie dat verzoekster zowel het eerste jaar op het Gymnasium op [internaat] wel heeft behaald en dat zij voorts kennelijk ook het tweede jaar van het Gymnasium op [school] heeft behaald.

4.8 Het geheel van de hierboven genoemde factoren leidt er toe dat voor de Compensatiecommissie niet zonder gerede twijfel is komen vast te staan dat de gestelde vermogensschade aan het seksueel misbruik dient te worden toegerekend. Het is voor de Compensatiecommissie aannemelijk dat het seksueel misbruik in combinatie met de situatie thuis geleid heeft tot een behoorlijk problematische levensfase in de pubertijd met alle gevolgen in de latere jaren van dien. Er zijn voor de Compensatiecommissie echter onvoldoende aanwijzingen om *zonder gerede twijfel* aan te kunnen nemen dat het seksueel misbruik ertoe geleid heeft dat verzoekster het gymnasium niet heeft kunnen afronden, geen academische studie heeft kunnen volgen en geen carrière als [beroep] heeft kunnen maken. De vraag naar de omvang van de gestelde vermogensschade (en met name de vraag of verzoekster dan daadwerkelijk een leven lang als [beroep] fulltime gewerkt zou hebben) kan om die reden buiten beschouwing blijven.

4.9 Voor de Compensatiecommissie is het van school gestuurd worden op [internaat] wel zonder gerede twijfel een gevolg van het seksueel misbruik, omdat dit plaatsvond in aansluiting op de periode van het seksueel misbruik. Ook stelt de Compensatiecommissie (op basis van de overgelegde facturen) vast dat verzoekster kosten heeft gemaakt die (deels) toegerekend kunnen worden aan het seksueel misbruik. Echter, de hoogte van de daaruit voortvloeiende vermogensschade is niet als 'substantieel' aan te merken als bedoeld op pagina 10 (2^e alinea onder Categorie 5) van de Toelichting op de Compensatieregeling. Bovendien is niet komen vast te staan dat deze kosten voor rekening van verzoekster zijn gebleven.

4.10 Alle feiten en omstandigheden in haar oordeel betreffende, waaronder de aard, duur en de frequentie van het verzoekster aangedane seksueel misbruik, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat in dit geval een indeling in categorie 3 en een bedrag van €15.000,- een passende tegemoetkoming is.

4.11 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €2.020,70 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat op basis van artikel 22 van de Compensatieregeling ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €1.000,- inclusief kantoorkosten en BTW.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerster en is noch voor verzoekster, noch voor verweerster vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 3 en adviseert verweerster binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoekster een bedrag van €15.000,-- te betalen, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.000,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 23/07/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter